

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2009-3-215 (Devralma)
Karar Sayısı : 09-52/1255-319
Karar Tarihi : 4.11.2009

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI(Başkan V.)
Üyeler : Mehmet Akif ERSİN, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER: Ümit GÖRGÜLÜ, İmren SEYRANTEPE

C. BİLDİRİMDE

20

BULUNAN : Seref Makromarket San. ve Tic. A.Ş.
Temsilcisi:Av. Ramazan TUNAHAN
İstanbul Yolu 26. Km Saray Kazan /Ankara

D. TARAFLAR : Seref Makromarket San. ve Tic. A.Ş.
İstanbul Yolu 26. Km Saray Kazan /Ankara

Ulusal İhtiyaç Gıda Mad. İma. San. ve Tic. A.Ş.
Gimat 4. Blok No:80 Macunköy /Ankara

30

E. DOSYA KONUSU: Ulusal İhtiyaç Gıda Mad. İma. San. ve Tic. A.Ş. tarafından işletilen "Vipaş" markalı 5 adet mağazanın kira haklarının demirbaş ve emtiaları ile birlikte Şeref Makromarket San. ve Tic. A.Ş.'ye devredilmesi işlemine izin verilmesi talebi.

40

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 2.10.2009 tarih ve 7115 sayı ile giren ve en son 19.10.2009 tarih ve 7509 sayı ile eksiklikleri tamamlanan bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucu düzenlenen 27.10.2009 tarih ve 2009-3-215/Öİ-09-ÜG sayılı Birleşme/Devralma Raporu, 27.10.2009 tarih ve REK.0.07.00.00-120/344 sayılı Başkanlık Önergesi ile 09-52 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da; Ulusal İhtiyaç Gıda Mad. İma. San. ve Tic. A.Ş. tarafından işletilen "Vipaş" markalı 5 adet mağazanın kira haklarının demirbaş ve emtiaları ile birlikte Şeref Makromarket San. ve Tic. A.Ş.'ye devri işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi bir işlem olduğu, bununla birlikte anılan işlemin 4054

09-52/1255-319

sayılı Kanun'un 7. maddesi anlamında hakim durum yaratan veya mevcut hakim durumu güçlendiren ve böylece ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran bir işlem olmadığı ve bu nedenle başvuru konusu işleme izin verilmesinin uygun olacağı sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmektedir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

H.1.1. Şeref Makromarket Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Makromarket)

İnceleme konusu devralma işleminde alıcı konumunda bulunan Makromarket hızlı tüketim malları perakendeciliği sektöründe faaliyet gösteren Ankara merkezli bir şirkettir. Şirketin yönetim kurulu üyeleri; Şeref Songör, Osman Songör, Mehmet Songör, Mustafa Songör ve Uğur Songör'den oluşmaktadır. Songör Ailesinin kontrolünde olan Makromarket'in ortaklık yapısına Tablo 1'de yer verilmiştir.

Tablo-1. Makromarket'in Ortaklık Yapısı

Hisse Sahibi	Hisse Adedi	Pay Oranı (%)
Şeref Songör	4484	19
Osman Songör	4484	19
Uğur Songör	4484	19
Mehmet Songör	4484	19
Mustafa Songör	4484	19
Aysun Türkmen	1180	5
Toplam:	23600	100

Kaynak: Bildirim formu

Makromarket'in 2008 yılı cirosu TL'dir. 2008 yılında; 6.3.2008 tarih ve 08-22/223-73 sayılı Kurul kararıyla Makromarket ile Uyum Gıda ve İhtiyaç Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.'nin üçüncü bir şirkete katılması suretiyle birleşmesi işlemine; 11.9.2008 tarih ve 08-52/800-327 sayılı Kurul kararıyla Ofis Gıda ve İhtiyaç Maddeleri San. ve Tic. Ltd. Sti. işletmesi altında bulunan 11 ve Evim Gıda ve İhtiyaç Maddeleri San. ve Tic. Ltd. Sti. işletmesi altında bulunan 3 adet mağazanın işletme hakkının Makromarket'e devri işlemine izin verilmiştir. 2009 yılında ise 4.2.2009 tarih, 09-04/73-28 ve 09-04/72-29 sayılı Kurul kararları ile Samsun'da faaliyet gösteren Kaya Turizm Koz. Gıda İnş. Tic. ve San. A.Ş.'nin işletmesi altında bulunan 1 adet mağazanın ve Mersin'de faaliyet gösteren Lider Güven Gıda Tem. ve İht. Mad. İnşaat ve Malz. Nak. Tic. Sanayi Ltd. Şti.'nin işletmesi altında bulunan 1 adet mağazanın; 11.2.2009 tarih ve 09-06/106-34 sayılı Kurul kararı ile Kayseri'de faaliyet gösteren Eras Mağazacılık İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.'nin işletmesi altında bulunan bir adet mağazanın işletme hakkının Makromarket'e devri işlemlerine izin verilmiştir.

H.1.2. Ulusal İhtiyaç Gıda Maddeleri İmalat San. ve Tic. A.Ş. (Ulusal)

Ulusal, "Vip Company Group" şirketlerinden biri olup, Ankara'da Vipaş markalı 5 adet mağaza ile hızlı tüketim malları perakendeciliği alanında faaliyet göstermektedir. Devre

09-52/1255-319

konu faaliyet haricinde “Vip Company Group”, Ankara ilinde Nestle ve Fritolay markalarının distribütörlüğünü yürütmekte, ayrıca Yenigül Vip Kuruyemiş markalı mağazalar ile giyim, aksesuar, hediyeelik eşya ürünlerinin satıldığı Limon Bazaar ve Nişantaşı markalı mağazaları işletmektedir.

90 2008 yılı cirosu TL olan Ulusal’ın ortaklık yapısı Tablo 2’de sunulmuştur. İncelemeye konu devralma işleminin ardından şirketin ortaklık yapısında bir değişiklik olmayacak, sadece 5 mağazanın işletme hakkı Makromarket’e geçecektir.

Tablo 2- Ulusal’ın Ortaklık Yapısı

Hisse Sahibi	Pay Oranı (%)
Kasım Bayram	20
Mehmet Şirin Bayram	20
Vechettin Bayram	15
Turgay Bayram	15
Oktay Bayram	15
Göktay Bayram	15
Toplam	100

Kaynak: Bildirim formu

Devre konu mağazalara ilişkin bilgilere de Tablo 3’te yer verilmiştir.

100 Tablo 3- Devredilen mağazalara ilişkin bilgiler

Mağaza No	Mağaza Mevki	Müşteriye Açık Alan(m ²)	Kasa Adedi
1.	Etlük	700	5
2.	Akdere	450	3
3.	Eryaman (Arya)	350	3
4.	Eryaman (Galaxy)	850	3
5.	Beştepe	400	2

Kaynak: Bildirim formu

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

110 Hızlı tüketim malları (HTM) perakendeciliği, raf devir hızları yüksek, fiyatları düşük, satın alma kararı için fazla düşünülmeyen, kısa süreli stoklanan ve sürekli tüketilen gıda, içecek, kişisel bakım ürünleri, kozmetik ve temizlik ürünleri gibi ürünlerin son kullanıcılara satışı hizmetidir. Büyük ölçekli HTM perakende mağazalarının bir kısmında mobilya, elektronik gibi dayanıklı tüketim mallarının satışı yapılıyor olsa da bu sektörün cirosunun çok büyük bir bölümü HTM satışından gerçekleşmektedir ve bu mağazaların tüketici gözünde asıl işlevi HTM satışlarıdır.

HTM perakendeciliğine ilişkin olarak iki ilgili pazar tanımı yapılması mümkündür. Bunlar perakendeciyle son kullanıcı olan tüketicilerin bir araya geldiği perakende pazarı ve tedarikçiyle perakendecilerin bulunduğu alım pazarı olarak sayılabilir.

09-52/1255-319

120 Devre konu marketlerin tümünün satış alanları 300 m²'nin üzerindedir. Alıcı konumundaki Makromarket'in ise Ankara ilinde satış alanları çeşitli büyüklüklerde olan mağazaları mevcuttur. İşleme ilişkin değerlendirme yapılırken 300 m² ve üstü satış alanına sahip mağazaların yer aldığı tüketim malları organize perakende pazarı ele alınacaktır.

130 Alım pazarı kapsamında et ve et ürünleri, beyaz et ve yumurta ürünleri, unlu ürünler, sütü ürünler, bira, şarap ve alkollü içkiler, alkolsüz içkiler, sıcak içecekler (kahve ve çay), şekerli ürünler (çikolata, kek gibi), temel gıdalar (un, şeker, pirinç gibi), dondurulmuş ürünler, bebek mamaları, ev hayvanları yiyecekleri, vücut bakım ürünleri, ev temizlik ürünlerinin ayrı ayrı ele alınması uygun görülmektedir.

140 Ancak bu noktada belirtmek gerekir ki, İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz'un 20. maddesinde "...inceleme konusu işlem, gerek ürün gerekse de coğrafi açıdan olası alternatif pazar tanımları çerçevesinde rekabet açısından endişeler yaratmıyor ya da alternatif tüm tanımlar açısından rekabeti bozucu bir etki söz konusu oluyorsa pazar tanımı yapılmayabilir." denilerek, alternatif pazar tanımları çerçevesinde işlem rekabetçi endişe yaratmıyorsa Kurul'un ilgili pazar tanımlamayabileceği ifade edilmektedir. Başvuruya konu devralmanın, rekabetçi bir endişe yaratmayacak olması sebebiyle bu pazarlar bakımından dosya konusu işlemde kesin pazar tanımları yapılmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

140 H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

Devralmaya konu olan mağazalar Ankara ilindedir. İncelemeye konu devralma sonucunda ortaya çıkacak olan yoğunlaşmanın perakende pazarındaki etkileri mağazaların faaliyet göstermekte olduğu bölgede hissedilecektir. Bu nedenle, yerel olarak tanımlanması gereken coğrafi pazar "Ankara ili" olarak belirlenmiştir.

150 Alım pazarındaysa, zincir mağazaların tek elden alım yapmaları nedeniyle yerel ayrıma gidilmesine gerek bulunmamaktadır. Bu bakımdan, alım pazarında ilgili coğrafi pazar "Türkiye" olarak belirlenmiştir.

H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.3.1. Bildirime Konu İşlem

160 İncelemeye konu işlem Makromarket'in Ulusal tarafından işletilen "Vipaş" markalı beş adet perakende mağazasının işletme haklarını demirbaş ve emtiasıyla birlikte devralmasıdır. Söz konusu işlemin gerçekleştirilmesi amacıyla 30.9.2009 tarihinde taraflar arasında "Varlık Satış Sözleşmesi" imzalanmıştır.

Sözleşme maddelerinden anlaşıldığı üzere Ulusal devre konu mağazalardan yalnızca ikisinin (Etlük ve Eryaman Arya) mülkiyetine sahip olup geri kalan üç mağazada (Beştepe, Akdere, Eryaman Galaxy) kiracı konumundadır. İşlem ile birlikte Ulusal'ın mülkiyetinde olan iki mağaza için Makromarket ile kira sözleşmesi imzalanacak,

09-52/1255-319

170 Ulusal'ın kiracı olarak işlettiği üç mağazanın kira sözleşmeleri ise aynı hüküm, süre ve bedeller üzerinden Makromarket'e devredilecektir. Devri gerçekleşecek kira sözleşmelerinin süreleri Eryaman Galaxy mağazası için 8 yıl, Akdere ve Beştepe mağazaları için ise 7 yıldır. Ulusal'ın mülkiyetindeki mağazalara ilişkin olarak ise 8'er yıl süreli kira sözleşmeleri imzalanacaktır. Ayrıca Makromarket tarafından, söz konusu mağazalarda bulunan demirbaş ve emtialar da devralınacaktır.

H.3.2. Hukuki Değerlendirme

180 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinde birleşme veya devralma sayılan haller belirtilmiş ve (b) bendinde malvarlığının devri de bu hallerden sayılmıştır. Malvarlığının devri hususunda önemli olan devre konu malvarlığının ilgili pazarda faaliyet gösterebilmek açısından ciro atfedilebilecek bir unsur olmasıdır. HTM perakendeciliği bakımından mağazalar, alanları ve buldukları yer gibi özellikleri ile ciro yaratma potansiyeline sahiptir. Başvuru konusu işlem ile Ulusal'ın işletme hakkına sahip olduğu mağazalar Makromarket'in kontrolüne geçecek, mağazanın müşteri portföyü ve pazar payı da Makromarket'e geçmiş olacaktır. Kiralama hakkının devri 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında olup, Vipaş markalı mağazaların Makromarket'e devri 1997/1 sayılı Tebliğ bakımından bir devralmadır.

190 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesine göre %25 pazar payı sınırını veya 25 milyon TL ciro eşiğini geçen birleşme/devralmalar için Rekabet Kurulu'ndan izin alınması zorunludur. Devralan taraf konumundaki Makromarket'in 2008 yılı yurtiçi cirou TİCARİ SİR 'dir. Ulusal'ın 2008 yılı ciro su ise TİCARİ SİR)'dir. Başvuru konusu işlemin tarafları olan şirketlerin 2008 yılında ilgili ürün pazarında elde ettikleri toplam ciro TİCARİ SİR olup bildirim konu işlem açısından 25 milyon TL eşiği aşılmaktadır. Dolayısıyla işlem izne tabidir.

200 Tüketim malları organize perakende pazarı bakımından kesin bir ilgili ürün pazarı tanımlanmamakla birlikte Ankara ili coğrafi pazarında işlemin 300 m² üstü satış alanına sahip mağazaların yer aldığı tüketim malları organize perakende pazarında etkileri incelenmiştir. Ankara ilinde belirtilen pazarda faaliyet gösteren teşebbüslerin pazar paylarına ilişkin başvuru sahibi tarafından Makromarket'in %11 civarında Vipaş markalı marketlerin ise %.. civarında bir pazar payına sahip olduklarının tahmin edildiği belirtilmiştir. Belirtilen pazarda bir kısmı Makromarket'e yakın pazar paylarına sahip Migros-Tansaş-Şok, Carrefour, Metro, Real, Yeni Çağdaş, Gimsa, Beğendik, Soykan, Altunbilekler, Kiler, Çelikoğlu, BİM, Akyurt, Yunus gibi çok sayıda firma Makromarket ile rekabet halindedir.

210 Dosya konusu işlem sonrasında Makromarket'in tahmini % olan pazar payında küçük bir artış yaşanacaktır. Makromarket'in işlem sonrası pazar payı ve pazarın mevcut yapısı dikkate alındığında işlem, hakim durum yaratılması sonucunu ortaya çıkaracak bir nitelik taşımaktan uzaktır.

09-52/1255-319

İşlem sonrası Makromarket belirlenen alım pazarlarında ise ihmal edilebilir bir alım gücü artışı elde edecektir. Ancak bu pazarda alım hacmi ve dolayısıyla alım gücü Makromarket'ten büyük pek çok teşebbüs bulunmaktadır. Mevcut pazar yapısı dikkate alındığında, devralma sonucunda Makromarket'in alım gücünde meydana gelecek artışın ilgili ürün pazarlarının herhangi birinde hakim durum yaratılması sonucunu doğurmayacağı kanaatine varılmıştır.

I. SONUÇ

220 Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

Bildirim konusu işlemin, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna, işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.